

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átvéve:	
Egész évre	8 frt — kr.
Negyedévre	2 „ — „
Helyben házhoz hordva:	
Egész évre	10 frt — kr.
Negyedévre	2 frt 50 kr.
Vidékre postán szállítva:	
Egész évre	12 frt — kr.
Negyedévre	3 „ — „

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden nap a hétfői és ünnep utáni napok kivételével

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Apáczai u. 3. sz.

A szerkesztőség kéziratok visszaadására vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 4 kr.

NAGYVÁRAD, június 20.

Az autonomiai tervezet.

Az országos kath. autonomiai kongresszus 27-es bizottsága április és május hónapokban tartott ülésein befejezte az autonomiai tervezet tárgyalását.

Mélyreható vita után elfogadta alapul azt az elaborátumot, melyet a kebeléből kiküldött kilenczes bizottság készített s higgadt, hosszas tárgyalás után némi változtatásokkal teljesen magáévá tette azt s mult hó 25-én hitelesítette annak szövegét.

A kongresszus világi elnöke Szapáry Gyula gróf és előadója Hoványi Gyula dr. most küldik szét a kongresszus tagjainak ezt a magyarországi katholicizmus életében oly fontos elaborátumot, melyhez oly sok remény fűződik. A kongresszus az ősszel ül össze, hogy e tervezetet tárgyalás alá vegye.

Addig van idejük a kongresszus tagjainak tanulmányozni e sok tekintetben érdekes és szép munkát s módjában áll a sajtónak is, hogy azt beható vitatás tárgyává tegye s ezzel egyes fontosabb kérdések tisztázásához a maga részéről hozzájáruljon.

Olvasóink lapunk mai számához mellékelve veszik az autonomiai tervezetet, melynek eddig csak a bizottsági tárgyalás alkalmával közölt egyes szakaszai voltak

ismeretesekek; teljes egészében most jut először a nyilvánosság elé.

A tárgyalás alkalmával egyes lapok részéről heves támadásban részesült: tolle, lage, — vedd és olvasd. Egyes kiszakított részekből nem lehet ilyen nagy dolgot alaposan megítélni, — tessék komolyan tanulmányozni.

Ezuttal nincs szándékunkban részletesen ismertetni vagy kritizálni a tervezetet. Az elsőnek eleget teszünk azzal, hogy egész terjedelmében közöljük azt, — a másik pedig nem egy cikk keretében való.

Reánk a tervezet azt a benyomást tette, hogy a bizottság nem futkos elérhetetlen ábrándképek után. Az elmúlt három évtized elég tanulságot nyújt e tekintetben. Ugy látjuk e tervezetből, hogy a 27-es bizottság őszinte szeretettel viseltetik az autonomia iránt; érzi, hogy arra nagy szükségünk van, sokat vár tőle a hazai katholicizmus szent ügye, azt óhajtja azért, hogy az mielőbb meg is valósuljon. Olyan tervezetet terjeszt a kongresszus elé, mely e reményre alapot nyújt s egyuttal alkalmas arra, hogy egy életre való s nagyrahatott intézmény jövődjé fejlődésére keretet alkosson.

Ebben a meggyőződésben üdvözöljük a kath. autonomiai kongresszus tervezetét.

Az új francia miniszterelnök.

A jelenlegi franciaországi válságból Waldeck Rousseau akarja ujonnan szervezendő miniszteriumával az országot kivezetni.

Ebből az alkalomból a szemfüles európai sajtó a miniszterelnök politikai életéből a következő veszedelmes mozzanatot közli:

Waldeck Rousseau 1884-ben belügyminiszter volt s Lyonban hivatalos ügyben járt. Lyonból dél-élelt őt expressz-vonat indul egymásután Párisba: a turini, a nizzai, a marseillesi, a genfi és a lyoni. 15 percznyi időközökben követik egymást ezek a vonatok. A négy elsőbe azonban Lyonba és a következő állomásokon nem szabad beszállani, lévén azok a messzebb menő utasok számára fentartva. A belügyminiszter a rhone-megyei prefet-vel épp akkor lépett a perronra a midőn a genfi gyorsvonat be robogott a lyoni pályaudvarra. Franciaországban csakis a köztársaság elnökének adnak szalonkocsit; Waldeck Rousseau tehát egy üres fülkében helyezkedett el. A köztársaság alatt nincs a minisztereknek még szabadjegyük sem.

A kalauz, látva a lyoni menetjegyet, felkérte a minisztert, hogy szálljon ki s várjon egy negyed órát, míg a következő külön lyoni vonat indulni fog. Ebben utazhat, a többibe nem! A prefet kedveskedni óhajtot főnökének s az állomásfőnökért ment.

— A belügyminiszternek csak meg fogják engedni, hogy ezzel a vonattal utazhassék Párisba!

— Ez nem lehet — válaszolá a szigorú állomásfőnök a prefetnek. — A szabályzat tiltja!

— De én megparancsoltam, — replikázott a prefet dühösen, — hogy a miniszteremet ezzel a vonattal vigyék!

— Ön tehát rekvirálja a szakaszt?

— Igen!

— Akkor köztünk minden rendben van! — fejezte be az állomásfőnök a diskussziót. S Waldeck-Rousseau elutazott a genfi vonattal, megköszönve prefetjének szives beavatkozását.

Ez a 15 percznyi sietség Waldeck-Rousseau miniszteri tárczájába, képviselői állásába került és 15 évi skartba tételeit okozta; a prefet-t pedig fe-

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

A férj.

Írta: Rónai Margit.

— De nézze édes Ilka, én nem bírok azzal a tudattal élni, hogy magát örökre szerencsétlenné tettem.

— Akaratán kívül tett azzá s nekem még a gyötrelmem is jól esik, melynek maga az okozója.

— Gyermekek beszéd az édesem. Bohó leány ábránd az egész. Gondolkozzék egy kicsit az eszével is, ne csak mindég a szívével. Nem váratlanul, nem hirtelenül jött ez magának. Kínos hosszú hónapok óta készítem már erre el magát. Nem tehetünk mi róla, hogy szegények vagyunk. Kötelezettségeimet is ismeri, tisztában van azzal, hogy én is mérhetetlen sokat fogok szenvedni, ha maga a másé lesz. Szeretem magát édes olyan szerelemmel, mely nem hirtelen föllobanó érzelem, hanem nyugodt, megmondott mélységes igaz szerelem. És maga mégsem lehet az enyém. Így akarja a végzet, amely ellen az emberek nem bírnak küzdeni. Ne szépsítsük a dolgot, beszéljünk úgy, ahogy van: Minden mulandó a földön, s ez örök igazság alól a szerelem sem kivétel.

— Maga nem hisz nekem. Maga nem akarja hinni, hogy én napról-napra betegbb vagyok. Megöl ez a reménytelen szerelem. Szeretem

magát úgy, mint ahogy csak az Isten után szerethetem. És ha magáé nem lehetek, nem kényszeríthetnek engem arra, hogy lekössem magam hazug esküvéssel valakihez, akit én sohasem boldogíthatok.

— Gyermekek maga még kedvesem. Tapasztalatlan, naiv gyermek. Most el sem bírja azt képzelni, hogy maga nagyon, de nagyon boldog lehet még egy nemes, jó ember oldalán, kit ugyan eleinte nem fog szeretni, de később jó-sága által lassan-lassan belopja magát a magácska érzékeny szívébe és én reám már csak homályosan fog tudni visszaemlékezni. Ezt szeretném elérni, s akkor nem háborogna többé a lelkiismeretem, s ki volnék békülve sorsommal a tudatban, hogy maga boldog.

A szép szőke sugár leány megállott egy pillanatra. Neki dőlt egy fatörzsnek. Elakadt a lélegzete, fuldoklani kezdett. Megrázkódott, mint akinek egész testén a hideg fut keresztül. Száraz, rekettes, tompa hangon mondta.

— Tegnap előtt kérte meg dr. Szilassy a kezemet.

A daliás főhadnagyot nagyon meglepte e kijelentés. Elégedett mosoly vonult el finom metszésű piros ajkain.

— S mit felelt neki?

— Visszaütasítottam.

— Ilka, az Istenért, hogy lehet olyan meg-gondolatlan. Hisz ez hallatlan szerencse egy szegény leányra nézve. Szilassy roppant gaz-

dag ember és köztiszteltben álló orvossa az egész megyének. S maga ezt visszautasítja én miattam. És én ezt viseljem el nyugodtan a lelkemen. Az a doktor rokonszenves, jó és gyöngéd ember. Szóval olyan, aki mellett egész könnyen elfelejthet.

— De nem akarom magát elfelejteni . . .

Érti? Meg aztán az tisztességes ember és én nem mernék a szemé elé kerülni soha pirulás nélkül. Nem hagyám, hogy átöleljen, mert eskü köt hozzá, hogy magán kívül férfi hozzám nem közeledik, hogyan tűrném el csók-jait arczomon, mikor maga csókolt számtalan-szor. Arra én nem volnék képes soha. Meg-mondtam a doktornak, hogy magát szeretem. De azt mondja nem bánja, csak legyek az övé. Miért szeret úgy engem az az ember, Istenem?! Szeretném neki megmondani, hogy ne szeressen, nem érdemlem, rossz vagyok s elérhetetlen után vágyom. De nincs bátorságom vele beszélni.

— Édes, drága, egyeilen Ilkám — sugja a főhadnagy úr a leány fülébe. Aztán karon fogja, kezét kezébe vonja, magához szoritja a leány égő arcját. — Hát igazán úgy szeretsz, te édes te rossz kis leány? De nem hiszem el ezt neked addig, míg nem teljesítesz egy kérésemet.

— Hát tagadtam meg valaha is egyetlen kérésemet?

— Nohát ne tagad meg ezt sem. Menj a doktorhoz feleségül. A leány erőltlenül hajította

gyelmileg csapták el! Ugyanis a lyoni államfőnök nyomban jelentést tett igazgatóságának az esetről. A dolog nyilvánossá lett. A kamarában meginterpellálták Waldeck-Rousseau-t s egy drákói napirendben kimondták rá, hogy visszaélt hatalmával, a midőn beerőszkolta magát abba vonatba, a melylyel utaznia nem lett volna szabad. Waldeck-Rousseau nyomban lemondott minden állásáról. A lyoni államfőnök gyűjtés után aranykoszorút kapott s rapide avanszított. A préfet pedig elvesztette még nyugdíj-igényét is, majd öngyilkos lett. Ez Waldeck-Rousseau nyilvános szereplése első kötetének s csattanós befejezése.

Nálunk miniszter ilyen szabad utazásért nem bukik.

A törvény intencziója.

— A megyei szabadelvű párt ülése. —

Nem olyan országra szóló dolog, ami a biharmegyei szabadelvű párt tegnapi ülésén történt, de feljegyezzük, mint a rendszerváltozás egyik érdekes következményét. *Szunyogh Péter*, a megye érdemes alispánja, levélben kijelentette a megyei szabadelvű párt elnökségéről való lemondását. Nem valami véleménykülönbség okozza a lemondást, hanem — mint *Szunyogh Péter* levelében egyenesen megírja, a törvény követeli ezt. Az új kuriai bíraskodásról szóló törvény ugyanis megtiltja, hogy közigazgatási tisztviselők politikai mozgalmakban részt vegyenek. *Szunyogh Péter* pedig inkább akar alispán lenni mint kortesvezér. Helyesen tette. A párt persze sajnálni fogja távozását — de hát az új rendszer megtanítja őket arra, hogy vannak magasabb érdekek is, mint a pártédek. Ilyen érdek az is, hogy a közigazgatási tisztviselő ne legyen párt ember. *Szunyogh Péter* eztután sem fogja senki sem kevesebbre becsülni.

Az ülés lefolyása a következő:

Biharmegye szabadelvű pártja tegnap délután tartotta a közgyűlést megelőző szokásos értekezletét az alispán lakásán. Az értekezleten *Szabó József*, a párt alelnöke prezideált s jelen voltak: *Baranyi András* t. főjegyző, *Buder Ferencz*, *Beliczay Elek*, *Bartók Kálmán*, *Csapó Dezső*, *Cziffra Gerő*, *Cziffra Kálmán* Erdélyi *Farkas*, *Éder Géza*, *Fássy Lajos dr.*, *Fassie Tódor*, *Hegyesi Márton*, *Keszthelyi Zoltán* t.

főjegyző, *Markovics Károly*, *Osváth Petrovics Ferencz* és *Tamásfalvi Tury Ignác* bizottsági tagok.

Az elnök *Szabó József* melegen üdvözölte a párt tagjait, megnyitotta az értekezletet, mire *Keszthelyi Zoltán* pártjegyző felolvasta *Szunyogh Péter* alispán, pártelnök levelét, melyben a törvényre való hivatkozással bejelenti lemondását elnöki tisztéről. A levél, melyet az alispán *Szabó József* alelnökhöz intézett, így szól:

Az országgyűlési képviselőválasztások fölötti bíraskodásról szóló 1899. évi XV. t.-cz. 167. §-a akként rendelkezik, hogy az állami és törvényhatósági közhivatalnok nem vehet részt politikai pártgyűlések összehívásában, nem lehet azoknak elnöke vagy jegyzője és tőlük megbízást el nem fogadhat. Habár a törvény most hivatolt rendelkezése csak a jelen országgyűlés berekesztését követő napon lép hatályba, a pártelnöki tiszt további viselését a törvény intenczióival összeegyeztethetőnek nem tartván; erről való lemondásomat határoztam el. Midőn lemondásomat tekintetes alelnök ur utján Biharmegye szabadelvűpártjának ezennel bejelentem, egyszerűen felkérem tekintetes alelnök urat, hogy azon jóleső, meleg rokonszenvért és buzgó támogatásért, melyet pártelnöki működésem ideje alatt a szabadelvűpárt minden egyes tagja részéről tapasztaltam, hálás köszönetem kifejezését a párt t. tagjainak nagybecsű tudomására hozni méltóztassék.

Fogadja stb.

Szunyogh Péter,
alispán.

Az elnök lemondását őszinte, mély sajnálattal vette a párt tudomásul, s *Szabó József* alelnök meleg szavakban emlékezett meg *Szunyogh Péter* pártelnöki működéséről, s indítványára egyhangú lelkesedéssel elhatározta az értekezlet, hogy a lemondó elnöknek *buzgó működéséért forró köszönetét és hálás elismerését* fejezi ki. A pártnak ezt a határozatát *Tamásfalvi Tury Ignác* javaslatára jegyzőkönyvileg közli az alispánnal.

Szabó József ezután kérdést tett a lemondó elnöki tisztének betöltése iránt. *Hegyesi Márton* indítványára elhalasztották az új elnök választás határidejét a szeptemberi pártközgyűlés napjára. Ez ideig *Szabó Józsefet* kérték fel a párt vezetésére, mint a kinek politikai magatartása, s kiváló egyéni tulajdonságai kellő garanciát nyújtanak.

Vármegyei ügyek.

Ezután *Keszthelyi Zoltán* pártjegyző bemutatatta a közgyűlés tárgysorozatát, melyből különösképp fontosak a választások.

A választás útján betöltendő margittai főszolgabírói állás elnyerésére *Nyisztor Alajos* magyar-csékei főszolgabíró pályázott. A megválasztásával megüresedő állásra *Szöllőssy Ferencz* csékei szolgabíró és *Jezerniczky Dénes* margittai szolgabíró adott be pályázati kérvényt. Az esetleg megüresedő szolgabírói állásra pályáztak: *Beöthy Lajos* tb. aljegyző, *Biliczky Vilmos* tb. szolgabíró, *Nagy Zoltán* tb. szolgabíró és *Ertsey Zsigmond* posta és távirtda fogalmazó. Az újonnan rendszeresített I-ső aljegyzői állásra mindezeig *Keszthelyi Zoltán* Biharmegye II-od aljegyzője tb. főjegyző adta be pályázatát. A megválasztásával esetleg megüresedő II-od aljegyzői állásra *Balogh Elemér*, *Fráter András* III-od aljegyzők, *Osváth Lajos* alszámvevő és *Jancsó Károly* közigazgatási gyakornok nyújtott be pályázatot. A III-od aljegyzők egyikének megválasztásával megüresedő állásra *Balázsházy Iván* tb. aljegyző, *Jancsó Károly* közigazgatási gyakornok és *Beszterszky Iván* közigazgatási gyakornok pályázik.

A Biharmegye által tett *honvéd hadapród iskolai alapítvány* fölött szintén a holnapi közgyűlés dönt. Két hadapródjelölt pályázott *Ferdényi Ferencz* néhai *Ferdényi* volt árvaszéki elnök fia és *Borbély József* Nagy-Szalontáról.

Érdekes, följegyzésre valóban méltó momentum volt az értekezletnek *Csapó Dezső* ez utóbbi irt tárgynál való felszólalása. *Ferdényi Ferencz*et ajánlotta az alapítványi helyre mint akinek édesatyja érdemes tagja volt a szabadelvűpártnak. *Szabó József* elnök utalva a jelen politikai viszonyokra, arra kérte a felszólalót módosítsa akkép az indítványát, hogy ne az érdemes párttag, hanem a volt vármegyei tisztviselő árvájára legyenek tekintettel. Az értekezlet ilyen értelemben is határozott.

Az állandó választmány javaslatára a közigazgatási bizottság tagjait: *Szunyogh Szabolcsot*, a központi választmányba: *Zichy Ödön* grófot, *Cziffra Kálmánt* és *Gyöngyössy Istvánt* ajánlja az értekezlet.

A vármegyei telefon-hálózat dolgában az állandó választmány, miután a telefon létesítése elhatározott dolog — javasolja a közgyűlésnek, hogy az alispán 75.000 forintos kölcsön fölvétele iránt intézkedjék s egyúttal tegye meg a lépéseket, hogy a telefon hálózat a terv szerint még ez évben kiépüljön.

A jegyző lemondása.

Az értekezlet feloszlása előtt *Keszthelyi Zoltán* tb. főjegyző, a párt jegyzője jelentette

szőke fejét a főhadnagy úr aranyzsinóros atillájára.

— És akkor te majd boldog leszel?

— Igen. Mert a te jövőd biztosítva van. És ez engem boldoggá tesz.

— Boldoggá tesz? No jó! Hát legyen.

Átölelte a férfi nyakát erősen, szenvedélylyel. Egy csókot . . . egy utolsó édes csókot . . . Aztán Isten veled.

És aztán csók csókot követett. A leány öntudatlan mámorban kéjelgett sokáig. Mohó vágygyal viszonzott minden egy csókot tizzel, százzal . . .

Mikor magához tért, bágyadt mosolylyal ajakán, kedves pajzánsággal mondta.

— És most megyek, fölécsapok doktornénak. Megyek, mert maga kívánja úgy. De azért magát örökké szeretni fogom. Isten vele vitéz úr! Pá pá . . .

*

— No doktorkám! Hogy vagy megelégedve az asszonyoddal? Kiverte már a fejből azt a katonát?

— De ki ám! És most én vagyok a világ legboldogabb, legelégedettebb férje. Szeretem a feleségemet még most is, az meg már sokkal jobb kedvű mint mikor elvettem.

Ilyen, s még sok más ilyenforma kérdésekre felelt jókedvűen, boldogan dr. Szilassy. És amint mondta, olyan boldog volt. Rajongó

szeretettel csüggött szép fiatal nejjén, *Ilona* asszony pedig egészen kibékülve látszott lenni a sorsával. De hisz ez nem is volt csoda. A férje becézte, mint egy kedves piczi babukát, a kisváros fiatalága bomlott érte, az asszonyok irigyelték egyrészt hódításaiért, másrészt fényes toilett-jeiért, s fejedelmileg berendezet lakásáért. Mert a doktor nagyon gazdag ember volt. A legkeresettebb orvos volt az egész megyében ugyanígy, hogy legtöbbször még éjszakai nyugodalmát is föl kellett áldoznia hivatásának.

Ilona asszony már megvolt szokva ahhoz, hogy bármikor akár bálból, akár házimulatságból zavarták el a doktort betegek. Emiatt azonban a legkevésbé sem boszankodott. Nyugodt kedvességgel vette magára fölöttjét, s jókedvűen fogta karon az urát, aki nélkül a világért sem maradt volna egy mulatságon a szép asszony.

Beült az urával a kocsiba ilyenkor, előbb hazahajtottak, hol ő kiszállott. A doktor úr ment végezni kötelességét.

Ha azonban ilyenkor egyszer csak úgy suttymban felesége után sompolygott volna, nem hiszem, hogy nagyon megörült volna annak, amit ott lát.

Ilona asszony mikor egyedül érzi magát a uagy lakásban, izgatottan dobja le vállairól fölöttjét, s sietve kapcsolja le drága nyakékját, amelyen egy iczi-piczi kulcs van, s ennek

segélyével föl pattan a faragott íróasztalnak egy fiókjára.

Mi minden van abban édes Istenem! Egy egész életre eltemetett boldogság. Virágsokrok selyempapírba, gyöngéd gondossággal bepakolt kis fekete hajfür, apró, édes rózsaszínű levelek, egy aranyos, fényes tiszti kardbojt és még sok ilyen apróság, ami ezt a jókedvű szép asszonyt megrikatja, valahányszor ebbe a kis fiókba nyúl. Minden egyes kis darabot lágyan végig simit kis kezeivel, minden egyes kis darabkára éjt keserves könnyeket. Aztán a fiók legelrejtekebb zugából veszi elő azt, ami neki még most is a legdrágább a világon.

Egy fénykép. Daliás, szép, jószágos arcú, szerelmes nézésű fiatal ember van előtte csillogó egyenruhában. Szívéhez szorítja, csókjaival árasztja el a képet . . . nézi hosszan, bánatosan s úgy érzi, mintha meg akarna halni, mintha a szíve ki akarna szakadni a helyéből. Aztán szépen sorba, egyenként újra visszarak mindent, bezárja a kis fiókot.

De ma úgy érzi, hogy nem bír megválni attól a képtől . . . nem bír . . . hiába mondogatja magában, hogy nekem ezt nem szabadna tennem, mert máshoz kötöttem magam, ki nem érdemli tőlem azt, hogy még csak gondolatban is vétsek ellene . . . hiába.

Lefekszik . . . nyitva hagyja kis fiókját, magával viszi az ágyba a fényképet, csókolja, csókolja sokszor . . . s szemei fájdalmas köny-

ba, hogy az elnöke levelében kifejtett okból lemond a tisztségéről, bár a jegyzői teendőket a szeptemberi közgyűlésig készséggel teljesíti. *Keszthelyi* Zoltán lemondását nagy sajnálkozással vették tudomásul s a párt érdekében teljesített ügybuzgó működéséért elismerésüket fejezték ki.

Jegyzők gyűlése.

A biharmegyei községi és körjegyzők egyesülete tegnap délután tartotta közgyűlését a Zöldfa-szálloda kistermében.

Vattay Gyula elnöklete alatt mintegy 80 jegyző jelent meg a közgyűlésen, a melyen *Dobozy* István nyug. jegyző, közigazgatási szakíró mint vendég, szintén részt vett.

A közgyűlés megnyitása után felolvasták az elnök előterjesztését, a melyben részletesen kiterjeszkedik az egyesület működésére. Az elnöki előterjesztést tudomásul vették.

A jegyző-nyugdíj ügyében előterjesztett jelentés szerint az elnök kérvényt intézett a megye törvényhatóságához, a mely szerint az eddigi 1 százalékon kívül még fél százalék községi adót vessenek ki a jegyzői nyugdíj-alap javára. Ez idő szerint ugyanis a nyugdíjas jegyzők nyugdíjából nagy összeget levonnak, mivel az alap jövedelme nem engedi meg a megillető nyugdíj összeget. A főispán, alispán ígéretét bírja az elnökség, hogy a jegyző egyesület kérelmét támogatni fogják.

Az elnökség indítványozta, hogy az örökösödési eljárásról szóló törvény létesítése alkalmából az egyesület kérje fel a központi együletet, miszerint felterjesztést intézzen a máramarosmegyei jegyző-egylet indítványához hasonló szellemben. Különösen az iránt, hogy a járásbírók ne büntethessék jövőre a jegyzőket, hanem a fegyelmi ut vétsékek ellenük igénybe, továbbá a leltározási díjak felmentésenek. Az elnökség indítványát elfogadták.

Hosszabb vitát keltett a községi és körjegyzők által magánfelek részére teljesített magán munkálatok díjairól szóló szabályzat és díjtáblázat.

A jegyző egylet kérelmére alkotta ezt a szabályzatot a vármegye s a mai közgyűlésre van kitűzve.

A szabályzat némely pontját akarják most módosítani. Így a nappali és éjjeli magán jövedelmek nyilvántartását ellenzik.

Megbízta az elnököt, hogy azon jegyzőkkel egyetemben, akik megyebizottsági tagok, a módosítás eszközzése végett szólaljanak fel a mai megyegyűlésen.

A pénztárnok jelentése szerint ez évben a közgyűlés az egyesület bevétele 599 frt 42 kr, a kiadása 288 frt 94 kr volt. — Tudomásul vették.

A tagoknál 824 frt régi és 346 frt ez évi hátralék van kint.

A tagok összeírása és nyilvántartása végett a választmányi tagokat felkéri. Az új tagok részére aláírás végett belépő nyilatkozatokat küldenek.

Az országos központi jegyző egylet közgyűlésére *Vattay* Gyula elnököt és *Hollóssy* Gyula egyleti főjegyzőt küldték ki.

A tárgysorozot kimerítve lévén, *Dobozy* István nyug. jegyző mint vendég szólalt fel. Azért járja be az ország összes jegyző egyleteit, hogy impressiókat szerezzen a jegyző egylet 25 éves történetének megírásához. Összetartásra hívja fel a jegyzőket, hogy majdan az államosításnál óhajaikat kivivhassák. Végül ajánlja, hogy a szükséges nyomtatványokat a budapesti községi nyomdából szerezzék be s kívánatra mintatárakat küldenek. Ajánlja továbbá az általa írt »Közigazgatás kézikönyve« című 3 kötetes művet.

Dobozy István megjelenéseért jegyzőkönvi köszönetet szavaztak s a közgyűlés végele ért.

UJDONSAGOK.

TAJÉKOZTATO.

Június 25. Petőfi ünnepély a Kereskedelmi Csarnok disztérképében d. e. 11 órakor.

Július 9. A 48-as Népkör házas táncvigalma a Karger féle nyári mulatóban.

Július 9. A 48-as kör nyári mulatsága a Karger vendéglőben.

* **Mai számunk melléklete.** Lapunk mai számához mellékletül kapják olvasóink a latin és gör. szertartású róm. kath. egyház magyarországi autonómiai szervezetének szabályzatát a 27-es bizottság javaslata szerint. A szabályzattal mai vezércikkünk foglalkozik, itt csupán csak azt jegyezzük meg, hogy a 129. § 7-ik sorába egy hiba csuszott be, amennyiben az

»alatt« szó, melynek ott semmi értelme sincs, kihagyandó.

* **Uj bibornokok.** A tegnapi konzisztoriumban a pápa tizenegy bibornokot kreált és pedig: a madridi nunciust, *Missia* görzi hercegérseket, a toulousei, torinoi, ferrarai, reggio de calabriai érsekeket, *del Drago* konstantinápolyi és *Cassetta* antiochiai latin patriarchákat, akik Rómában székelnek, továbbá *Ciaskát*, a propaganda titkárát, *Trombettát*, a congregatio super negotiis episcoporum et regularium titkárát és *Llevareras* Rómában székelő spanyol áldozópapot. Azonkívül kinevezte a pápa *Makarius* patriarcha-helyettesét az alexandriai kopt egyház patriarchájává és több püspököt prekonzálta, köztük *Kwilowski* lembergi és *Szeptycki* stanislaui püspököt.

* **Rendkívüli közgyűlés a színház ügyben.** A színház és bazár építésére beadott ajánlatok felett ma, szerdán délelőtt tárgyal a városi tanács. Ezen ülésen állapítják meg, hogy mely napra kéri a főispántól a rendkívüli közgyűlés összehívását, a melynek egyetlen tárgya az lesz, hogy melyik ajánlattevőnek adják ki a színház és bazár építését. Az ajánlatok felbontása alkalmával *Rendes* Vilmos vállalkozó kijelentette, hogy a bazár épület földszinti helyiségeinek belső magasságát, a tervtől eltérőleg 4 méterről 4 és fél méterre építi az ajánlatában kitett összegért. Tegnap *Guttman* József és *Rendes* Vilmos társvállalkozók erről jegyzőkönyvet irtak alá. E szerint *Rendes* és *Guttman* ajánlata a legolcsóbb. A rendkívüli közgyűlés valószínűleg holnap, csütörtökön délután lesz s mint halljuk, akkorra pótajánlat is fog beérkezni a színház és bazár építésére.

* **A görög naptár.** A Gergely és Julián féle naptárak egyesítése már rég kérdését képezi a görög egyházaknak és azon államoknak amelyekben a görög vallás az államvallás, mert a két naptár közötti idő köz mind nagyobb lesz. Most *Ungvárról* írják, hogy *Ficzák* Gyula munkácsi és *Vályi* János eperjesi püspökök megegyezésre jutottak, hogy a Gergely és Julián féle naptárak egyesítését 1900-ban kiviszik, a mikor ugyanis a két naptár közti különbség ismét egy nappal fog bővülni.

* **A szerb király házassági terve.** Rendkívül érdekes dolgok szivárogtak ki a szerb udvarból, a melyek mind Sándor király házassági terveire vonatkoztak. Ezek tudvalevőleg egytől-egyig dugába dőltek. A szerbek ifjú királya ugyanis sehogysem tud feleséget kapni, sőt nincs az a partievadász fertálmagnás, a ki annyi kosarat vágjon zsebre, mint Sándor, Milán egyetlen öröme. Mint az alábbi cikkből látható, a szerb koronauradalmak korántsem oly fényesek, mint azt némelyek, naiv emberek hiszik s ahogy azt Milán elhitetni szeretné, Mint az alábbi elmondott esetekben piros fonalként húzódik végig az a szomorú tény, hogy valahányszor a pártienak kiszemelt kisasszony papája leutazott Belgrádba, mindannyiszor szigorú arccal tért vissza és tagadólag intett. Az első kosarat a király nálunk kapta. Milán Bécsbe utazott és megkérdezve, vajjon József főherceg valamelyik leánya nem volna-e hajlandó az Obrenovics nevet felvenni. Még jóformán audencián sem volt, mikor a szerb lapok már eljegyzésről irtak. Bécsben a dolog fölött annyira elcsudálkoztak, hogy Milán — szó nélkül odább utazott. Am nem messzire, csak a hesseni hercegségbe, a hol szintén a fia számára ment háztűz nézni. A háztűz itt is megégette a körmeit. A tervbe vett hercegnő nagybátya ugyanis Szerbországba utazott s ott oly alaposan nézte meg a királyi palotát és a dominiámokat, hogy Milán ismét csomagolni volt kénytelen. Dőre, a ki két kísérlettel visszariad, gondolta Milán és körülutazta az összes közép-európai udvarokat, ám mindenütt zárt ajtóra talált s még Athénben is kosarat raktak frakja zsebébe. Erre Milán lejjebb ment egy lépcsővel s megkísérelte, nem lehetne-e valami gazdag magyar magnás-kisasszonyt megkapari-

nyel telnek meg. Sir . . . zokog keservesen . . . és sirás közben elalszik . . . kezében a képpel, halvány, szoborszerű arcán a könyek nyomával . . .

*

Nesztelenül, lábujhegyen jó a férj. Gyöngéd szeretetteljes tekintettel öleli át alvó nejét. Vigyázva, lassan az ágy felé közeledik. — De im egyszerre szeméi kidüllednek ü egeiből, arcát fékezhetetlen düh fogja el . . . kiáltani, ordítani szeretne, de torkán akad a szó . . . csak azt látja, hogy az az asszony, akit ő úgy szeret, akit ő úgy becézget . . . és akiről azt hitte, hogy a gondolatai is olyan tiszták, mint amilyen tiszta asszony csak lehet . . . s ez az asszony egy más férfinak a fényképét szorongatja még álmában is . . .

— Nyomorult aljas teremtés mit érdemelsz ezért? S agyában egymást kergetik a lázas düh szüleményei . . . Felköltelek . . . ki üzlek házamból éjnek idején . . . ki innen, ki, el bárhova . . . nem bánom bármi történéjk is veled.

Hirtelen homlokára csap. De hisz akkor nem lesz az enyém, akkor . . . akkor én megőrülök, ha elhagy. Itt fog maradni, itt nálam. De örökké pirulnia fog kelleni valahányszor reá nézek. Hadd tudja meg, hogy ismerem titkát, hadd szégyenüljön meg előttem . . . háha akkor visszatér hozzám a lelke is. Kihuzom kezéből

a képet s darabokra tépem. Igen . . . ez a legkegyetlenebb bosszu . . . mert bosszút akarok állani minden áron.

Visszataszító, ijesztő mosoly vonult át e gondálatra egész arcán.

. . . De ha ezt megteszem s ha mind ezek után szeretettel fogok feléje közeledni, akkor nem vagyok férfi, akkor akarat nélküli semmiség vagyok . . . büszke legyek hozzá? De tudom, érzem, hogy erre nem vagyok képes, mert szeretem.

Lassan, vigyázva huzta ki a fényképet a nő kezéből . . . s vitte a kis fiók felé . . . behunyta szeméit, hogy ne lássa a titkát annak a kis fióknak . . . bele tette a képet, ráfordította a piczi kulcsot s vitte a nyakéket a felesége ágyához, ott óvatosan, remegve rákapcsolta azt a nő nyakára . . .

Az asszony fölébredt.

— Ne haragudj angyalom, hogy felkeltetelek, de mikor olyan nagyon vágytam neked egy csókot adni . . .

Ilona asszony ijedten kapott nyakához s mikor ott érezte a kis kulcsot, nyugodtan csukta le ismét szeméit.

tani. Akad is néhány család, amely nem riadt vissza a gondolatától, hogy Obrenovics-vérrel egyesüljön, ám valahányszor az apavagy egy rokon Belgrádba utazott, hogy a hesszeni herceg mintájára kissé körültekintsen, a parthie füstbe ment. Milánnak erre eredeti ötlete támadt, egy nagy amerikai schadchen-hez (értsd: házasságközvetítő) fordult, hogy szerezzen meg neki egy gazdag yankee-családot. A tengerentuli lapok azonnal fantasztikus leírásokat és képeket közöltek a nagy Szerbiáról, megjelent a soha nem létezett szerb korona királyi páleza és alma, de hasztalan, az amerikai nábobok se bíztak meg Sándorban. Most aztán **Natália** a kezébe vette a dolgot, elsőbb egy orosz hercegi családnál próbált szerencsét, majd még a nem éppen prima kaukázusi tizenegyáru koronával is beérte volna, hiába, a kaukázusi herceg leutazott stb. Még fejjebb kellett menni s most a regényes Cetinje lón a tervezgetés középpontja. Ám Nikita mikor egyik lányát az olasz trónörökösrel jegyeztette el, hallani se akart Sándorról és Szerbiáról s így Natália már egy szerb patricius család leányával is megegyezett volna. Így történt, hogy Konstantinovičs gárdaezredes gyermekét szemelték ki s a partié tényleg már csaknem dülőre is jutott, mikor az agg ezredes döntő pillanatban meggondolta a dolgot és a király egészségi állapotára hivatkozva megköszönte a kitüntetését. Így áll a dolog ma: Sándor úgy látszik, nem kap menyasszonyt és rideg agglagényi életnek néz elé.

* **A megye nagy napja.** Biharvármegye ma kezdődő közgyűlése iránt nagy az érdeklődés, mivel több rendbeli választás lesz. Élénkebb harc a margittai főszolgabírói állás betöltésénél lesz. A központon ugyanis *Nyisztor* Alajos m.-csékei főszolgabírót akarják Margittára megválasztatni, hogy aztán Magyar-Csékén *Szölössy* Ferenc legyen a főszolgabíró. Margitta és környéke pedig erősen sikra száll *Jezerniczky* Dénes szolgabíró mellett s őt akarja főszolgabírónak. Az ujonnan rendszeresített I. aljegyzői állásra *Keszthelyi* Zoltán, a vármegye ezen szorgalmas, tehetséges II. aljegyzője fog megválasztatni és pedig egyhangulag. Az így megüresedő II. és esetleg III. osztályu aljegyzői állásra több pályázó van. Azonkívül több igen fontos ügy van a közel 300 tárgy között, amelyből közöljük a következő kiválóbbakat:

I-ső aljegyzői esetleg II—III. aljegyzői állás betöltése.

A margittai főszolgabírói állás betöltése.

Az előbbeni pont értelmében fogantatandó választás útján megüresedhető főszolgabírói és szolgabírói állások betöltése.

Közigazgatási bizottság egy tagjának megválasztása.

Központi választmány három tagjának megválasztása.

Egy loavató bizottsági elnök választása.

Honvédelmi miniszter leirata a megye által a honvéd hadapród iskolánál létesített alapítványi hely betöltése iránt

Ferdényi Olivér pályázati kérvénye a fent jelzett alapítványi helyre Ferdényi Ferencz érdekében.

Borbély László hason tárgyú kérvénye József nevű fia érdekében.

Belügyminiszter az esküdt bírósági törvény végrehajtása tárgyában.

Pestvármegyének a politikai helyzetre vonatkozó átirata.

Dr. Bulyovszky József a Szacsavay szobor-bizottság kiegészítése iránt.

Bihari helyi érdekű vasutak rt. a Szilágy-Somlyói vasútra megszavazott 70,000 forint kiutalása iránt.

Alispáni előterjesztés a cséffai főszolgabírói lak telke ügyében.

* **Halál a börtönben.** Tek. kir. törvényszék! Tisztelettel értesitem, hogy a folyó hó 24-ére kitűzött végtárgyalás *Herlás* Vaszali bűnügyében meg nem tartható, mivel vádlott az éjjel 1 órakor agyhűdés következtében meghalt; kérem ennél fogva, hogy a beidézett tanukat erről sürgőnyileg értesíteni sziveskedjék stb. stb. Így szól a nagyváradi kir. ügyészség egy sürgős átirata a nagyváradi kir. törvény-

székhez. A csatolt vádindítványban pedig elmondatik rendre, hogy *Herlás* Vaszali a gyiki sztrákosi lakos, gör. kel. vallásu, 55 éves. 1898. augusztus 4-én a sztrákosi erdőben feleségének tejszével rohant neki s miután leterítette, mindkét kezét a csuklóig s mindkét lábát a bokáig vadállati kegyetlenséggel lecsapdosta. A nagyváradi kir. törvényszék a B. t. k. 278. §-a szerint minősülő gyilkosság vádjába fogta s a végtárgyalás ellene folyó hó 24-ére volt kitűzve. *Herlás* Vaszali azonban gonosz tettéért már csak az égi bíró előtt számol, földi büntetés már nem sujthatja.

* **Kabzsi tolvajok.** A pénzszerzésnek eredeti módját kísérlette meg tegnap két oláh fiu, azonban rajta vették, mert elfogták őket. *Pánk* György napszámosnak, aki Klein Ignác kereskedőnél lakik, vasárnap este ellopták a szűrét. *Pánk* mindenfelé k reste elveszett szűrét, de hiába. Tegnap délelőtt azután beállított hozzá két oláh fiu *Osonka* Togyer és *Maczinu* Mitru, akik elmondták neki nagy titokban, hogy ők tudják hol a szűr s hajlandóknak is mutatkoztak elárulni titkukat — egy forintért. A káros megörült ennek, ki is fizette a forintot, azután megindultak a szűr után. A két fiu *Pánkot* egy *Deksza* nevű kereskedőhöz vezette, aki el is ösmerte, hogy a szűr nála van, azonban azt mondta, hogy azt a fiuk vitték oda s akiktől ő azt meg is vette 35 krért. — A panasz folytán a fiukat letartóztatták.

Rigó Jancsi él! Néhány nappal ezelőtt, a mikor a kontinens sajtója érzelmes cikkekben el-síratta Rigó Jancsit, a cigányprincezt, jelentettük, hogy a Chimay hercegné barátjának esze ágában sincs meghalni, sőt ellenkezőleg: él és virágozik vidámabban és boldogabban, mint valaha. Ezt most megerősíti a londoni Morning Leader, amelynek tudósítója a következőképen számol be lapjának arról, hogy mikép jutott a Rigó haláláról szóló hírek czáfolatához.

»Szegény Rigó, ime most halála hírért költik Európában. Vajjon kinek használna a Rigó halála? Ime egy kérdés, melyet az európai lapokhoz intéznék, ha én volnék Chimay hercegné. Nem lévén a hercegné, nincs okom fölvetni hasonló kérdéseket. Hazatérvén, délután egy órakor itt találtam az ön telegramját, mely tölem fölvilágosításokat kér a halottnak vélt Rigót illetőleg. Láttam ugyan öt tegnap bérkoeszini, de azóta valóban meghalhatott. Megdöbbenem tehát s magamra öltvén egy szürke ruhát, leültem a telefon elé s összeköttem magamat a Hótel Abbaszszal, kérve az igazgatót, hogy hívja oda Rigót.

— Mr. Rigó asztalnál ül és reggelizik, felel a kitünő vendég, de ha óhajta uraságod, azonnal ide fogom hívni.

— Fölösleges, köszönöm! — meggondolván, hogy mindazt tudom, a mire szükségem van.

A ki halott, az nem reggelizik, Rigó cigány tehát él.

* **Meglopott vámos.** Az újvárosi lóvásártéri vámos tegnap azt a panaszt tette a rendőrségen, hogy a vámbódéból mig ő távol volt elloptak 10 frtot és pedig úgy, hogy az elveszett kulcsával az ajtót kinyitották, azután pedig a pénztárfiókot feltörték. A lopás gyanuja két egészen fiatal gyermek cigány-leányra: *Lakatos* Piroskára és *Lakatos* Terkára irányul, akiket le is tartóztattak.

* **Az isaszeghi honvédszobor** ügyében a törvényszék megindította a vizsgálatot és annak vezetésével *Drill* Béla központi vizsgálóbíró bizta meg, a ki szombaton át is vette már az ügyre vonatkozó iratokat.

* **A rabló mint udvarló.** Kumani Mari szakácsnő tegnap délután fölszált az újpesti villamos vasútra, hogy Újpesten meglátogassa valami ismerősét. A villamos kocsiában egy fiatal ember nyájas diskurzust kezdett vele és mikor megérkeztek az újpesti állomásra, a figyelmes udvarló lány és gyöngéd hangon megkérdezte a leánytól:

— Megengedi, hogy tovább is kísérem?

— Igen! — felelt a lány szemérmesen.

A szakácsnő jó ideig sétált a fiatal emberrel, a ki egyszerre csak azt proponálta, hogy menjenek kissé az újpesti erdőbe, — mert ott jobb a levegő. És minthogy Kumani Mari nagyon szereti a jó levegőt, — hát készséggel tett eleget a felhívásnak és bement udvarlójá-

val a sűrű erdőbe. Ott aztán a fiatal ember hirtelen kivette a kését. Hatalmas nagy kés volt, melyet a megrémült nő mellének szegezett. — Pénzt, vagy életet! — ordított.

A leány úgy megijedt, hogy csaknem össze-rogyott s a legkisebb ellentállást sem mert tanusítani. A mi nála volt azt a rabló mind el szedte tőle. És pedig ötven forint készpénzt, egy arany órát lánczostól és két arany-gyűrűt. A fiatal ember zsebre dugta az értéktárgyakat, aztán kétszer arczul ütötte a szakácsnőt, hogy az szinte elkábult, majd pedig elsietett. Kumani Mari jelentést tett a rendőrségnél, mely most nyomozza az utonállót.

* **Elveszett** tegnapelőtt este a Pável-utczai őrháztól a színházig arany karikán függő két joujou, melyek közül az egyik Napoleont ábrázolja, körül arany pettyekkel, hátsó lapján R. M. góthbetűs monogrammal, a másik 3 kék lapis lazuli és 4 gyémánt kövel ékített arany karika. A megtaláló, kire csak kevés értékkel bírnak e tárgyak, kéretik a két joujout szerkesztőségünkbe eljuttatni, ahol illő jutalomban részesül.

* **A lopott óra vándorlása.** *Grossmann* Simon pinczér tegnap azt a panaszt tette a rendőrségen, hogy vasárnap délután mig ő lakásáról távol volt, ösmertelen tettesek bementek a lakására, feltörték a ládáját s abból elvittek egy ezüst órát s lánczot és 100 drb. szivart. A lopással két faczér pinczért gyanúsított. A nyomozást ez ügyben *Faludi* Soma rendőr őrmester vezette, akinek sikerült az egyik tettest kézre is keríteni *Jovisz* György faczér pinczér személyében, a ki a lopást be is ösmerte. *Jovisz* az órát már eladta kétforintért egy *Seffer* nevű embernek, a ki viszont, egy *Sinlorits* nevűnek adta el háromforint ötven krért. *Jovisz*t letartóztatták, mig a bűntársa *Kohn* Ignác megszökött s még nem került meg. Keresik.

Lopás a szeszgyárban. Az egyik tekintélyes szeszgyárban reá jöttek, hogy nagy lopások történnek. A rendőrség ennek folytán a nyomozást megindította, minek következtében már öt munkást letartóztattak. A nyomozás érdekében a rendőrség a további részleteket titokba tartja.

Igazságszolgáltatás.

Szociálista sajtóper. A helybeli esküdtsek ma másodizben fog ítélni *Török* Géza aradi asztalos felett, aki a mult év elején egy cikket irt az »Ujvilág«-ba. *Törököt* a mult év novemberjében a helybeli esküdtsek bűnösnek mondta ki, mire a törvényszék két havi államfogházra ítélte. A kir. kuria azonban megsemmisítette azt az ítéletet, mert nem volt kitéve, hogy *öt* forint mellékbüntetés esetleg hány napi fogházra lesz változtatva. — A vádlottat *Szwarcz* József híres szociálista védi, mig a vádat *Lázár* Márton képviseli.

A Dienes-Csajthay párbaj. Csaknem halálos kimenetelű volt az a pisztolypárbaj, melyet *Csajthay* Ferencz, a »Budapesti Hírlap« felelős szerkesztője és *Dienes* Márton, az »Egyetértés« felelős szerkesztője vívtak a télen. Az affér közöttük a két lap közt folyt polémia-ból támadt. Az Egyetértés egyik válaszközlés-ménye után *Csajthay* provokálta *Dienst* s mind a két fél megnevezte segédeit. A lovagias ügy során *Csajthay*t: *Ivánka* Oszkár és *Rakovszky* István, *Dienes* Márton: *Komjáthy* Béla és *Hentaller* Lajos országyűlési képviselők képviselték. A segédek, noha a kitünő czéllövő *Dienes* ezt mindenkép elkerülni akarta, a pisztolyt választották fegyverül. — Az ellenfelek ez évi február 17-én vívtak meg a párbajt s abban *Csajthay* súlyosan megsebesült. Mindketten csaknem egyszerre lőttek s *Dienes* pisztolyának golyója, mint a jelen volt párbajorvosok: dr. *Boross* Ernő és dr. *Andreánszky* Jenő konstatálták, *Csajthay*nak a mellébe furódott. A golyó *Csajthay*nak mindkét tüdőszárnyát átfurta. A kir. ügyészség bűnvádi eljárás alá fogta a két párbajozó szerkesztőt s a törvényszék

mára tüzte ki ügyükben a végtárgyalást. Az ítélő tanácsban *Czárán* István kir. táblai bíró elnökölt, szavazóbírák: dr. *Daróczy* Elek kir. alügyész képviselte. A bevádolt szerkesztők közül *Dienes* védő nélkül, *Csajthay*, dr. *Vaisz* Sándor védőügyvéd kíséretében jelent meg. A tanukép beidézett segédek közül *Rakovszky* és *Hentaller* igazoltan elmaradtak a tárgyalásról.

Czárán elnök röviden ismertetvén a tényállást, megindította a bizonyító eljárást s első sorban *Dienes*-t hallgatta ki.

Dienes Márton az elsőrendű vádlott, 34 éves r. kath. nős családost, lapszerkesztő, büntetlen. Beismeri, hogy a kérdéses párbajt *Csajthay*-val megvívta s az elnök kérdéseire eladja a párbaj föltételeit valamint annak okát.

Ezután a második vádlottat, *Csajthay* Ferenc szerkesztőt hallgatták ki. *Csajthay* 37 éves, r. kath. nős, lapszerkesztő. Párbajért már egyszer megbüntették. Kijelenti, hogy e dolog úgy áll, amint *Dienes* eladta. Kihallgatják ezután *Ivánka* Oszkár és *Komjáthy* Béla orsz. képviselőket.

A bizonyítás ezzel véget ért és dr. *Daróczy* királyi alügyész előterjesztette a vádat. Miután a közzéadó ismertette a tényállást, enyhítő körülményül kérte beszámítani mindkét félnek azt, hogy a közügy érdekében teljesített önzetlen szolgálat közben támadt köztük az affér. *Csajthay*-ra súlyosító, hogy párviadalért már állt bíróság előtt. Dr. *Vaisz* Sándor, *Csajthay*-nak a védője, kijelentette, hogy vétene a jó ízlés ellen, ha védőbeszédet mondana. Ezért egész röviden csak méltányos és igazságos ítéletet kért.

Az elnök kérdésére *Dienes* kijelentette, hogy védekezni nem kíván. Ugyanigy nyilatkozott *Csajthay* is, csak néhány szóval azt mondta el, hogy került bele abba a párbajba, amelyért először elítélték.

Rövid tanácskozás után a törvényszék meghozta az ítéletet s azzal *Dienes* Mártonra négyheteti, *Csajthay* Ferenczre pedig két heti államfogházati mért.

Csajthay megnyugodott, ellenben *Dienes* felebbezett s apellált a közzéadó is, de ez utóbbi mindkét elítélt terhére.

A nagyváradai kir. tábla elintézett ügyei.

Előadó: *Dr. Marienesku Athanász.*

1089 Gulyás Mária — Takács István, — helyben hagyva.

1096 Ragyánszki Pál — Vityáz Mária, — helybenhagyva.

1140 Duzsek Ferencz — Strell Eulalia, — rendelet.

1143 Popovits Erzsébet — Demeter Lajos, — helyben hagyva.

1203 Fekete Mátyás — Kovács Róza, — helybenhagyva.

1210 Medovarszki András — Majan Mária, — helybenhagyva.

1211 Budai Mária — Balogh Ferencz, — helybenhagyva.

Előadó: *Dobosfy Alajos.*

501 Buday Gyula — gróf Stubenberg József, — helybenhagyva.

972 Illyés János — Tar János, — megsemmisítve.

1023 Góg István — Góg András, — helyben hagyva.

1046 Az új-szent-annai volt zsellérek és jobbágyak közösségben levő urbéri legelőinek elkülönítése és felosztási ügye, — helyben hagyva.

Előadó: *Fráter Imre.*

300 Domokos Mária s. t. — Magyar András s. t. — feloldva.

314 Vancsik András s. t. — Balogh Judit s. t. — helyben hagyva.

1402 Nagyvárad város — Veiszlovits Adolf és t. kisajátítási ügye — helyben hagyva.

1575 Nagyvárad város — Veiszlovits Adolf és t. kisajátítási ügye, — visszautasítva.

1458 Sántha Lujza hagyatéki ügye, — részben megváltoztatva.

Előadó: *Bócz Géza.*

1120 Florncza Mikula — Korb János, — helyben hagyva.

1217 Köfaragó Mária — K. Sebestyén István, — helyben hagyva.

1503 Rórich Richárd — Rórich Róbert, — megsemmisítve.

1507 Popovits Mária — Popovits Juon, — rendelet.

1526 Nussbaum Sámuel — Kiss Miklós, — helyben hagyva.

1514 Cseu Petru — Andor Iliszie, — megváltoztatva.

1516 Viktória takarékpénztár — Keresztes Kálmán, — helybenhagyva.

1131 Gróza Vaszali — Popa Floare, — rendelet.

1544 Róth Rozália hagyatéki ügye, — helyben hagyva.

1562 Tar János hagyatéki ügye, — helyben hagyva.

Előadó: *Czvek Kálmán.*

1152 Dr. Keresztes Gyula — Kolarov Arsáné, — rendelet.

1161 Tyipi Szaveta — Avram Anna, — rendelet.

1181 Kis József s. t. — Mos Petri, — visszautasítva.

1206 Beer Jakab — Schlésinger Ignác és neje, — helyben hagyva.

1233 Bienenstok Jakab — Józsa Bálint és neje — rendelet.

1237 Deczki Gábor — Kis Zsuzsanna, — rendelet.

1264 Sarkadi szegény árvapénztár — Nagy Károly s. t. — helyben hagyva.

1268 Böszörményi Géza — Moss Tógyer, — rendelet.

1354 Oilián György és neje — Láng Anna, — visszautasítva.

1355 J. Deutsch Mór — Svenczner Ferencz, — megsemmisítve.

1456 Debreczeni I. takarékpénztár — Zih Zsigmond, — megsemmisítve.

Előadó: *dr. Imrik Péter.*

1380 Sonnenfeld és Bing cég esődügye, — visszautasítva.

1356 Sztójka József — özv. Róth Ignáczné, — helyben hagyva.

1359 Decey József — Kohn József, — megváltoztatva.

1406 Hazai általános biztosító társaság — Toja János, — megváltoztatva.

1407 Hazai általános biztosító társaság — Andor Tógyer, — megváltoztatva.

1482 Hazai általános biztosító társaság — özv. Mile Imréné, — megváltoztatva.

1418 Szikszay Lajos — Stern Lipót, — feloldva.

1472 Baum Ferencz — Paksi Márton, — helybenhagyva.

1491 A bécsi hitelező védegyelet — Rosenblüh Dávid, — helybenhagyva.

1501 Pavoletti Mihály — Simon Jenő, — helyben hagyva.

1513 Leipnik Nándor — Polinazsek Vincze, — rendelet.

TANÜGY.

A női kereskedelmi tanfolyam 7-ik megnyitása. A magyméltóságú vallás- és közoktatásügyi miniszter ur egyik rendelete értelmében csak abban az esetben adja meg az engedélyt a női kereskedelmi tanfolyam újraszervezésére, ha kellő számban jelentkeznek növendékek a fölvetelre.

Nem szükséges immár e tanfolyam czélszerűségét, életrevalóságát ecsetelni; tapasztaljuk áldásos hatását a társadalom minden rétegében. Látjuk, mint keresik az ifjú leányok tisztességes módon kenyerüket, látjuk, mint védik saját érdekeiket a gyakorlati tudományokban jártas nők.

Hivatalok, ügyvédi irodák, sőt bankok is megnyitottak már a női irnokoknak, mit nagyban előmozdít a gép- és gyorsírás tudása.

Hogy tehát a női keresk. tanfolyam hetedszer is megnyitható legyen, felhívom tisztelettel mindazon egyéneket, kik rövid idő alatt és aránylag csekély áldozattal tisztességes megélhetési módot szerezni, vagy tudásukat gyakorlati tárgyakkal gyarapítani óhajtják, hogy eb-

beli szándékukat június hó 30-káig velem tudatni sziveskedjenek.

Felvétetnek olyan, a 14 évet betöltött növendékek, kik a polg. leányiskola 4. osztályát jó sikerrel végezték, vagy kik ilyen bizonyítvány hiányában előképzettségüket felvételi vizsgálaton beigazolják. A felvételi vizsgálat tárgyai: a magyar nyelvtan és fogalmazás, szám-tan és földrajz. Tandij egész évre 100 korona, mit havi részletekben is lehet fizetni, beiratási díj 4 korona.

Bővebb felvilágosítással szivesen szolgál

özv. *Rechtne Bauer Zsófia,*
igazgatónő.
Korona-utca, polg. leányiskola.

Kézimunka kiállítás. A vizsgálati ünnepé yek legvonzóbb képét, legkedvesebb látványosságát a leány növendékek kézi munkái tárják elénk. A női hivatás, a női ismeretek egyik lényeges részét képezik az apró kezek eme remekei, ezek a szemet, lelket gyönyörködtető csinos apróságok, melyek a leghasznosabb szórakozásai a serdülő leány seregnek, mert munkára, rendszeretetre serkentik azt s kifejlesztik benne az izlést és szép érzéket. Igazi gyönyörrel tekint végig még a laikus férfi közönség szeme is azokon a szép kézi munka gyűjteményeken, melyek az évszázó vizsgálatok alkalmából az egyes tanintézetekben díszes elrendezéssel közszemlére vannak kiállítva. Lapunkban már ismertette volt az Orsolya-zárda és a polgári iskola leány növendékeinek tárlata. Tegnap megnyitott a várad-velencei leányiskolák szép kézi munka kiállítása. E csoportnál ellentétben a többi városi iskolákkal, külön tanítónő, *Istvánffy* Karolina tanítja a kézi munkát. Szakértelme, izlése és odaadó fáradozása az idén is olyan széppé és gazdaggá tette e csoport leány tanulóinak kiállítását, mely annak jó hírét ezuttal is beigazolja. A III-ik leányiskola nagy termében felállított asztalokon és a falakon van az a sok praktikus és díszmunka össze halmozva, melyet e csoport növendékei a tanév alatt előállítottak. Különösen díszesek és korrektek a felsőbb osztályok munkái. Valamennyiük között legjobban kezeli a tűt s a többi női kezekbe való szerszámokat *Klein* Margit VI. osztályu növendék. E fiatal szorgalmas leány nemcsak legtöbb, de legszebb darabokat is állított ki. A stikkelés, fehérnemű varrás művészetében osztoznak vele *Fülöp* Sarolta, *Arany* Róza, *Reisz* Blanka VI. oszt. tanulók. *Szász* Róza (V. oszt.) szép kalotaszegi varrottast és reczemunkákat készített; *Ursz* Mária és *Katz* Czeczilia (V. osztály) bronzírozott horgolást, diszkoszarokat. Említendő még az V. osztályból: *Keresztessy* Jolán, *Löfkovits* Juliska; a IV. osztályból *Reich* Etelka és *Szeréna*, *Schvarcz* Ilona, *Róth* Irén (garnitur himzés) és *Farkas* Ágnes. Az ismétlő iskolás lányok szintén szép haladást árulnak el, kiválnak közülök: *Englender* Helén és *Massuk* Róza. A házi varrás és ruha feldozás szintén képviselve van a tárlaton. Kellemes díszei a falnak a lányok szabatos szabadkézi rajzai. Az izléses kiállítás, melyre büszke lehet a csoport tanítónője s melyet több tanügy barátan kívül nagy közönség látogat, még pár napig lesz nyitva.

.SZINHAZ.

Heti műsor.

Szerda: *A végrehajtó* először.

Csütörtök: *A végrehajtó.*

Péntek: *Az élet álom* először.

Szombat: *A baba.*

d. u. *Robinson.*

Vasárnap este 1848.

Az új primadonna.

Mint értesülünk, a szintársulat igazgatósága *Bilkey* Irént, a Magyar Színház segédénekennőjét szerződötti primadonnának állítólag *Perényi* Margit helyett, ki a színházi igazgatósággal támadt kölcsönös egyenetlenkedések s az utóbbi napokban öt ért hírlapi támadások folytán

távozni szándékozik a szintársulattól. A megkövetelt írásbeli felmondást különben a tegnapi nap folyamán benyújtotta az intendatúrához, de az nem fogadta el.

REGÉNY-CSARNOK.

NEM HIÁBA.

Írta: Neidegg, fordította: Szirtes. 39

— Áda, ilyen ostoba beszédekkel hallgatnál. Olyan vagy mint a gyermek, mely sirva követeli a játékszert. Valódi gyermek vagy, semmimás.

— És én nekem Ganermann kell vagy senki! — ismétlé Ada majdnem kiabálva.

— Viktória, — veté magát közbe mindaddig hallgató anyja, — ne izgasd fel a gyermeket heveskedésed által! Hallom apának lépteit, ő fogja az ügyet eldönteni.

Füle nem csalt. Starckenbach belépett, látszólag nyugodtan, csak a szemek áruló villogása és hangjának különös rezgése jelezték az erőszakkal elnyomott izgatottságot. Először elutasította Ganermann, mondá feleségének, azóta azonban mást határozott. Írja meg ezt neki és azt is, hogy másnap reggel várni fogja dolgozószobájában.

Ada hangosan felkiáltott gyönyörűségében s nyakába borult apjának: Ó mily boldogok leszünk! . . . Ugy-e annyit adsz nekem is, hogy kényelmesen megélhessük.

Az apa durva kacagással felelt.

— Ahá, kis kunyhóban nem volna kedvedre a szerelem, kicsikém! No azt majd meglátjuk. De jegyezd meg magadnak, hogy a ki A-t mondott, annak B-ét is kell mondania. Talán Ganermann jól emlékezetedbe véste a kérést?

Átható és gyanakvó szemmel nézte leányát.

— Ő? Oh, ő nem akar egyebet, csak eugem, mással nem törődik.

Viktória különös pillantást vetett hugarára; részvét és bosszúság volt benne olvasható. Boldogabb jövőt szánt volna neki. Fájt a szíve, hogy a leány csalódásoknak nézett elébe. Hogy is hihette, hogy Ganermannból lesz valami; belőle, ki mindig az égien jártatta szemét és a földieket csak felületesen szemlélte, ki saját menyasszonyának jellemét is felismerte, ki az érzelmet és képzeletet hagyta uralkodni a józan emberi ésszen. Ábrándosnak, képzelődőnek, sőt önzőnek ítélte őt, mert menyasszonyát, a kit szeretett, olyan áldozatokra akarta kényszeríteni, melyeket az ő gyermeki lelke nem tudott mérlegelni. Egy vigasztalása maradt azonban: végre is neki ad majd Áda igazat!

XI.

— Győztünk, győztünk! — káltott vidáman Heisterberg Ganermann felé, midőn az utcán találkoztak. Egy nappal azelőtt tartották meg a tanácsban a részleges községi képviselőválasztást és pártjuknak sikerült néhány helyet elfoglalni. A megvetett kisebbség helyet most tekintélyes csoport vonult be a tanácsházba és pedig avval a reménnyel, hogy a jövő év pótválasztás alkalmával többséggé válik. Könnyen érthető, hogy ez az eredmény mindkettőnek nagy elégtételt szolgáltatott.

A polgári táncmulatság óta nem látták egymást. Ganermann körültekintő s jóakaró főnöke munkával halmozta őt el, hogy ne legyen ideje a mozgalomba eleget. Valósággal alig is jutott hozzá, hogy mindennapi látogatását Starckenbachéknál megtegye. Heisterberget pedig annyira lefoglalta a választás küzdelme, hogy vajmi keveset törődött egyébbel a világon.

— Igen, győztünk! — ismétlé Ganermann, midőn meghatottan kezét szorították. — Jövő évben talán már a keresztény többségtől váiasztott polgármester vonul be a tanácsházba. A főváros példájára tovább terjed majd a mozgalom a kisebb városokban és akkor keresztény szellem kerül uralomba az iskolákban s következőleg az életben is.

— Ganermann, Ganermann, javíthatatlan ábrándos fiú! Mégsem tudja, hogy ellenünk akarják használni az erőt, melyet azokkal

szemben kellene alkalmazni, a kiknek bevallott céljuk az állami rend felforgatása és a nemzetiségi izgatás! Lépésről-lépésre kell majd elfoglalnunk minden talpalatnyi földet, sőt akár-hányszor kénytelenek leszünk majd visszavonulni onnan, a hol győztünk; még pedig azok fognak reá kényszeríteni, a kiknek ügyét képviseljük. Mindennek dacára nem szabad elcsüggednünk, meg kell mutatnunk, hogy élünk, küzdenünk kell folyton-folyvást. Pihenésre nem számíthatunk soha.

— Én ellenkezőjét remélem — vizonzá Ganermann bizodalommal. — Én nem csüggedek; mindent rózsás színben látok, különösen mióta magánéletemben igazán váratlanul kedvező módon alakultak a körülmények. Ugyanis el vagyok jegyezve, gróf úr, — folytatá Heisterberg kérdő tekintetűre válaszolva, — el vagyok jegyezve már több napja. De apósom csak tegnap adta beleegyezését, hogy az eljegyzést nyilvánosságra hozzassuk.

— Nyilván Starckenbach Áda kisasszony a jegyese? — kérdé Heisterberg oly hideg hanghordozással, hogy Ganermann sértődve összeresztette. Szerencsére még idejekorán észrevette magát a gróf és lekötözött mosolyt erőltetett ajkaira s lehető melegséggel tolmácsolta szerencsekívánatait. — Azért sugárik az arca annyira, — tréfálkozott tovább. — Valósággal úgy néz ki, mintha mennyei légkörben mozogna.

— Kimondhatatlanul boldog vagyok már azért is, hogy az esküvőt nem-okára megtarthatjuk. El voltam rá készülve, hogy évekig kell majd menyasszonyomért szolgálnom: alig hittem füllemnek, midőn félénk kérdésemre azt a válasz kaptam hogy május végén legyen az esküvő.

— Május végén. Alighanem itt leszek akkor néhány napig. Arra az esetre násznagyal ajánlkozom; gondolom, hogy József bát ja lesz majd a másik.

— Igen nagy örömben és megtiszteltetésben részesít ezáltal bennünket gróf úr, — felelé Ganermann megörülve.

(Folyt. köv.)

TAVIRATOK.

A király állapota.

Bécs, június 20. Egybehangzó jelentések szerint a király állapota örvendően javul, annyira, hogy egészsége néhány nap alatt teljesen helyreáll. (Magy. Táv. Ir.)

Bécs, június 20. (Saját tud. távirata) A király ma jól aludt s tegnap elintézte a legsürgősebb állami ügyeket. Egy udvari kocsni naponként többször megy a Burgból Schönbrunnba, az ügyiratokat szállítja a királyhoz s onnan vissza. Egy óraker a király fölkel. Jókedvű, csuzos fájdalmai pedig teljesen megszűntek.

Fejérvár br. diszpolgár.

Budapest, jun. 20. (Saját tud. táv.) Pécs sz. kir. város legutóbb tartott közgyűlésén Fejérvár br. honvédelmi minisztert diszpolgárrá választotta s az erről szóló okmányt egy küldöttség ma adta át a miniszternek. A küldöttség szónokának beszédjére a miniszter megemlékezett a közpálya sok töviséről, melyeket mégis a szeretet oly szép megnyilatkozása fedeltett.

Az országgyűlés nyári vakációja.

Budapest, jun. 20. (Saját tud. táv.) Tekintve azt, hogy fontos javaslatok várnak tárgyalásra s a kiegyezés ügye fél uton áll, az országgyűlés nyári vakációja alig lesz több két hónapnál. Szeptember-

ben megválasztják már a delegációt és a kvótabizottságokat, melyeknek tárgyalásait egy időbe tervezik.

Száz agancs.

Budapest, jun. 20. (Saj. Tud. Táv.) József Ágost főherczeg a párisi kiállítás magyar osztálya számára száz öz agancsot küldött, melyeket maga lövöldözött.

A párisi események.

Páris, június 20. A Siécle azt írja, hogy Méline, a ki nem tudja megbocsátani Loubet-nak, hogy a köztársaság elnöke lett, azért akarja meghiusítani a kabinet megalakulását, mert reméli, hogy ez utóvégre is lemondásra fogja kényszeríteni Loubet-t. Méline azonban téved, mert Loubet nagyon jól tudja, hogy ő most a francia köztársaság javát képviseli.

A nacinnalista és monarkista sajtó örül Waldeck-Rousseau kudarcának. A Libre Parole azt mondja, hogy ha a válság még néhány napig tart, akkor a parlament Versaillesba mehet.

Páris, jun. 20. Hir szerint Krantz azzal a megokolással utasította vissza a neki szánt tárczáit, hogy nem helyesel bizonyos rendszabályokat, a melyek bizonyos tábornokok és ezredek ellen irányulnak s a melyekre Waldeck-Rousseau leginkább sulyt vetett. Poincaré és Guillaín attól tették függővé a kabinetbe való belépésüket, hogy Krantz elfogadjae a neki följánlott tárczát. Hir szerint Loubet elnök holnap délelőtt néhány politikussal fog tanácskozni, délután pedig azokat a politikusokat hivatva magához, a kiket a kabinetalakítással meg akar bizni. Azt hiszik, hogy megint Poincaré kapja a megbízást.

Páris, június 20. A radikális ujságok formálisan vádolják Mélinet, hogy Delombret, Guillaín és Krantzot, rábeszélte a Waldeck-Rousseau-féle kombináció meghiusítására, minthogy ez a kombináció tulságosan reviziópárti. A szocialista lapok egyenest árulásnak nevezik Méline eljárását.

A lapok többsége azt írja, hogy Loubet újra Poincarét bizza meg a kabinetalakítással. A Journal szerint Constanst emlegetik. (Magy. Tav. Ir.)

Páris, június 20. (Saját tud. táv.) Loubet elnök Bourgoisnak, a ki most Hágában Franciaországot képviseli, táviratilag ajánlotta föl a kabinet alakítást.

Hentzi utca.

Bécs, június 20. (Saj. tud. táv.) A bécsi községtanács egy külvárosi utcát ma tartott ülésén Hentzi utcának nevezett el.

A békekonferencia.

Hága, június 20. Reuter Zorn tanár, a békekonferenciára kiküldött német delegátus tegnap Berlinből visszautazott Scheveningenbe. Zorn, aki Berlinben Vilmos császár távolléte miatt csak Bülow államtitkárral konferált, arról a beszélgetésről mélységesen hallgat. Mindazáltal tudni véli a Reuter-ügynökség, hogy remélhető még, hogy a konferencia elé terjesztett javaslatok összevonásával megegyezés jön létre a választott bíróságok kérdésében. Zorn tanár azt hiszi, hogy Németországnak ebben a kérdésben való döntése legköze-

lebb, de mindenesetre e hét vége előtt nyilvánosságra kerül. Ugy látszik azonban, hogy Berlinben tett bizonyos kifogások következtében, a melyekkel szárat kell vetni, csökkent a megegyezés valószínűsége. A választott bíróság érdekét tárgyaló szerkesztő-bizottság csak akkor ül össze, ha majd Németország végleg állást foglal ebben a kérdésben. A bizottság általában a fakultatív választott bíróság intézménye felé hajlik. Egyre jobban terjed az a nézet, hogy a konferencia nem fog feloszlani a nélkül, hogy ebben az értelemben valami eredményt elérne, még ha Németország nem is akar csatlakozni a többi hatalmassághoz. Valószínűleg nem sok állam követné Németország példáját. (Magy. Táv. Ir.)

Fizetésképtelenség.

Krisztiánia, jun. 20. Az Ohr-Christophersen fakereskedő-czég, miután több napja egyezkedett a bankigazgatókkal, tegnap megszüntette fizetését. Az idevaló diszkontó-bank három millió korona erejéig, más bankok kisebb összegek erejéig vannak érdekelve. (Magy. Táv. Ir.)

A Karolinák eladása.

Madrid, június 20. A kamara elfogadta a Karolina-, Mariana- és Palao-szigetek átengedéséről szóló törvényjavaslatot. (Magy. Táv. Ir.)

A pestis.

London, június 20. A hong-kongi kormányzó jelentései szerint ott a legutóbbi héten 109 új pestises megbetegedés és 117 halálozás fordult elő. (Magy. Táv. Ir.)

Török-bolgár határvillongások.

Filippopolis, jun. 20. Ideérkezett jelentések szerint egy berlini lapnak az a jelentése, hogy Duknicánál egy 106 főnyi bolgár banda betört Macedoniába, nem nyert megerősítést és nem is hihető. Ellenben igenis sikerült néhány kisebb, mindössze 40—50 főnyi bandának áttörnie a bolgár katonai kordont, alighogy fölállították. A bolgár katonák löttek, de a betörők nem viszonozták a lövést. A rablókat a török katonák sem tudták föltartóztatni. Ezek a dolgok nagyon problematikusnak tüntetik föl mind a török, mind a bolgár határvillongást. (Magy. Táv. Ir.)

NYILTTER.*

A nagyérdemű igen tisztelt közönség szives tudomására hozzuk, hogy

mosó kelmeink

ugymint: pique, batist, zefir, toile női ruhaszövevények

megérkeztek.

Továbbá újdonságaink női blousokban, övekben és napernyőkben.

Teljes tisztelettel

Kunz József és Társa

Nagyvárad, Szt.-László tér. 1 szám.

(164.) 8—10

Dr. Weinstock Ármin

egyet. orvostudor.

Lakik: Nagyvárad, Nagypiacz, (Zöldfa-
utca sarok) Zsiga-ház.

(178.) 3—3

KÖZGAZDASÁG.

A gazdasági egyesület alelnöke. A bi-harmegyei gazdasági egyesület igazgató választmánya a Nagy Lajos halálával megüresedett alelnöki állás betöltése dolgában Szabó József elnökle alatt gyűlést tartott. Az elnök javaslatára egyhangulag Tisza István grófot, a jelenlegi másodalelnököt, helyébe pedig Telegdy József országgyűlési képviselőt jelölte a választmány.

A magyar üvegipar jövője.

— A magyar kormány akciója. —

Kormányunk, mely napról-napra jobban távolodik az eddigi politika vezérelveitől, ismét tett egy lépést előre, hogy a multak botlásait, mulasztásait pótolja, ha lehet expialja. A kabinet fáradhatatlan, hasznos alkotásokra törő tagja, Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter rendeletet intézett közelebb az ország nevezetesebb városaihoz és ipartelepeihez, melyben arra inti a magyar iparosokat és kereskedőket, hogy tekintettel a magyar üvegipar nagy fejlettségére és versenyképességére, üvegáru szükségleteiket iparkodjanak ezentúl a magyar üvegyárakból beszerezni.

Hogy a kormány ezen áldásos akciója mennyire súlyosan érinti az osztrák ipart, kitűnik a bécsi félhivatalos *Fremdenblatt* panaszkodásából, mely a kormánynak az üveg-edények hitelesítéséről szóló törvényéről többek közt ezeket írja:

»Az üveg-edények hitelesítésére vonatkozó magyar törvény tényleg igen károsan befolyásolja az osztrák üvegáruknak Magyarországra való kivitelét és a magyar kereskedelmi miniszternek ezen újabb felhívása kedvezőtlen következményeket fog eredményezni az osztrák üvegiparra nézve. Az osztrák üvegiparosoknak már most kell megküzdniük azon körülménnyel, hogy azon magyar czégek, melyeknek osztrák árut kínálnak, arra való hivatkozással, hogy a magyar kormány kívánságának meg kell felelniük és csakis magyar üveget használhatnak, az ajánlatot visszautasítják.

Ez által már most is elesünk számtalan megbizástól és a magyar miniszter ezen újabb felhívása csak növelheti a bajt, mert a magyar iparosok a különböző ipari kedvezmények által nagyon is rá vannak utalva a kormány jóakarására.

Hiszen könnyen meg lehet érteni, hogy a magyar miniszternek ilyen határozottan kifejezett óhajtásai semmi esetre sem fogják hatáskukat eltéveszteni.

Különösen a magyar részvénytársaságok azok, melyek üvegszükségletünket már most is majdnem kizárólag magyar üvegyárakból rendelik, még ha osztrák üvegyáraknál jobban megtalálnák számadásukat. (?)

A magyar üvegiparnak ilyen tervszerű támogatása a magyar kormány által semmi esetre sem kicsinylendő.

Azon számtalan rendkívüli előny, melyet a magyar üvegipar, különösen a vasuti díjszabások és az adók kedvezményes megállapítá-

sánál élvez, a magyar üvegyárak legnagyobb részét igen kedvező helyzetbe juttatta; csupán a részvénytársaságok, melyek az árnyaltan alapítási költségek miatt gyöngéledtek és melyek mindenféle szerencsétlen vállalatokat élesztettek, nem tudták helyzetüket a kormány intézkedései dacára sem tökéletesen megjavítani. Nagyban és egészben azonban tény az, hogy a magyar kereskedelmi miniszter akciója eredménnyel járt és nagyban hozzájárult a magyar üvegipar megerősítéséhez.

Sürgősen kívánatos, hogy az osztrák mérvadó körök ezen kérdés körül semmiféle illúziókat ne tápláljanak, mert a helyzet az osztrák üvegiparra nézve sokkal komolyabb, semhogy optimiztikusan fogjuk fel a dolgot.

A magyar üvegkonkurrenzia az osztrák üvegipart nemcsak a magyar piacról, hanem a külföldről is kiszorítja, úgy, hogy itt sürgős intézkedésre van szükség arra nézve, hogy az osztrák kormány ezen nagy hátrányokat megfelelő módon ellensúlyozza.

Az osztrák iparágak közül egyetlen egy sem szenved annyit a magyar konkurrenzia által, mint éppen az üvegipar.

Nagyváradai hetivásár.

Vásári árjegyzék a nagyváradai piacon 1899. június hó 20-ik napján tartott vásárban eladott természetmennyek és élelmiszereknek.

Tiszta buza: 8.60—8.90. Kétszeres buza 6.80—7.20. Rozs 6.10—6.30. Arpa 5.50—5.70. Zab 5.30—5.50. Tengeri: 4.50—4.80. Borsó 16.—. Lencse 17.—. Bab 6.30. Köleskása 11.55. Burgonya 2.50. 100 kiló lángliszt 15.—, zsemlyeliszt 14.50, fehérkenyér liszt 13.80, barnakenyér liszt 12.50, széna fuvarral 2.50, szalma 70. Szalonna 60.—, 6 kiló zsup-szalma —08, 150 dkg alom-szalma —04. 1 köbm. bükkfa 3.25, tölgyfa 1.10, cserfa 3.35. 100 kiló marhahús 48.—. Öntött gyertya 46.—. Lámpaolaj 44.—. 1 liter a-bor —50. Uj-bor —40. Pálinka —32. Szilva pálinka —80. Szesz 95.—. 1 mm. kőso 10.70. nyers fagyú 24.—. olvaszt. fagyú 32.—, szappan 25.—, birka gyapju —.—, magyar gyapju —.—. Egy hektoliter ó-bor 34.—, uj bor 26.—, mész 1.20, kemény faszén 1.70, puha faszén 1.50, kendermag 14.—. köles 5.50, repce —.—, dió 16.—, mogyoró —.—, aszalt szilva —.—. Egy kilogramm savanyú káposzta —10, szalonna 62, sertéshús 52, juh-hús 34, veres hagyma 10, fog-hagyma 30, bors 1.—, paprika 1.20, barnakenyér 10. Egy liter kőolaj 20, 1 mm. bükköny —.—, 1 mm. luczernamag —.—, 1 mm. lóhere —.—, 1 mm. burgondi —.—.

Forgalmi kimutatás 1899. évi június 20-ról Tiszta buza körülbelül 500 hltr, kétszeres buza 170 hltr, rozs 210 hltr, arpa 80 hltr, zab 160 hltr, tengeri 400 hltr, burgonya 300 hltr. Lásbas jószágok: Hizott sertés mintegy 75 drb, félhizott 80, sovány 120, süldő 150, malac: 230, hizott marha 20, jármás ökör 440, fejős tehén 280, borju 270, bivaly 17, juh és kecske 380, ló 403.

Marha ártáblázat 1899. június 20-ról Egy pár első rendű jármás ökör 310—340, egy pár másodrendű jármás ökör 245—290, egy pár harmadrendű jármás ökör 120—225, 1 drb fejős tehén 50—105. 1 drb.vágó ökör 250 kgr. 65—84. 1 drb vágó tehén 150 kgr. 44—64, 1 drb. veres borju 8—17, 1 drb. fél éves borju 17—23, 1 drb, egy éves borju 21—32, két éves borju 31—58 1 drb hizott sertés 42—72, 1 pár fél éves 18—22. 1 pár egy éves sertés 30—40, 1 pár két éves serés 40—68, egy drb igás ló 60—100, 1 pár ökör bőr 16—21, 1 pár tehénbőr 12—16 1 pár borju bőr 5—8, 1 pár lóbőr 6—10.

651 számhoz.

1899.

Árverési hirdetés.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a nagyvárad-városi kir. járás-bíróságnak 1895. évi 2062. számú végzésével Schleisinger M. Berthold felperes részére Rosen-

baum V. V. alperes ellen 102 frt. követelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt 1730 frtra becsült ingóságokra, a n.-várad városi kir. jbiróság V. I. 567. számú végzésével az árverés elrendelvényén, felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán Nagy-Telekí-utcában leendő megtartására határidőül 1899. évi június hó 21-ik napján délutáni 2 órája tüzetik ki, mikor a bíróság lefoglalt nyomdai gépek, betűk s egyéb ingóságok a legelőbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni

Felhívtnak mindazok, kik elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, amennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alólírott kiküldöttél vagy írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Nagyváradon, 1899. évi május hó 29-ik napján.

Véniss Béla,
kir. bir. végrehajtó.

Reich Jenő és Társa
Tőzsde jelentése.

— A »Tiszantul« eredeti távirata. —

Ertéktőzsde.

Budapest, június 20.

Osztárk hitel ————— 354.70
Magyar hitel ————— 383.25

Allamvasut — — — — —	350.40
Rimamurányi — — — — —	301.50
Magyar jelzalog — — — — —	244.75
Salgótarjáni — — — — —	331.—
Wagon-kölcsön — — — — —	623.—
Villamosvasut — — — — —	225.—
Magyar leszámitoló — — — — —	353.25
Iparbank — — — — —	104.25
Budapest közuti — — — — —	404.50
Kereskedelmi — — — — —	101.50
Déli vasut — — — — —	68.50

Határidők.

Budapest, június 20.

Készáru üzletben az irányzat szilárd volt 1,000. mm. forgalom mellett az árak változatlanul jegyeztettek.

Buza áprilisra — — — — —	—
Buza októberre — — — — —	9.54
Tengeri jul. — — — — —	4.66
Rozs őszre — — — — —	7.69
Zab őszre — — — — —	5.84
Tengeri augusztusra — — — — —	—

NAGYVÁRADAI SZINKOR.

Evadberlet 50. szám. Kishérllet 50. szám.
Páros. Páros.

Ma szerdán 1899. június 21-én

a kolozsvári országos nemzeti színház személyzetével:

itt először:

A végrehajtó.

Bohózat 3 felvonásban. Irták: Sylvane és Artus. Fordította: Dr. Béli Izor.

SZEMÉLYEK:

Cheradame, végrehajtó — — —	Vendrei.
Octavie, a felesége — — —	Laczkó Aranka
Brocatel, ügyvéd — — —	Bónis Lajos.
Antoinette, a felesége, Octavie	
lánya — — —	Turchányi O.
Largillette, irnok Cheradamenál —	Leővei Leó.
Pimporet, végrehajtó — — —	Vágó Béla
Kapitány — — —	Szerdahelyi Ferencz
Cyprienne — — —	Horváth Paula
Marianne, szobaleány) — —	Komlósi Emma
Zelie, szakácsné) — —	K. Árpási

Történet Párisban napjainkban, az I. III. felvonás Cheradaméknál, a II. Cypriennénél.

Hely árak: Alsó páholy 4 forint, felső páholy 6 Brint. Támlásszék I—VIII. sorig 1 forint. IX—XI sorig 80 krajczár. Zártszék I, II. és III. sor 60 krajczár. Első emelet. I. sor 50 krajczár, második sortól 40 krajczár földszinti állóhely 40 krajczár. Katona- és diákjegy a földszinten 30 krajczár. Közép karzat 80 krajczár. Oldal karzat 20 krajczár.

Egy színlap ára a pénztárnál 10 krajczár.

Kezdeté fél 8, vége 10 óra után.

Holnap csütörtökön, 1899. június 22-én:
itt másodsor:

A végrehajtó.

Bohózat 3 felvonásban. Irták: Sylvane és Artus.

A szerkesztőért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Pserhofer J.-féle

„Vértisztító-Pilulák“

előbb „ÁLTALÁNOS PILULÁK“

joggal megérdemlik utóbbi nevüket, mert tény, hogy nagyon sok betegség van, melyben e pilulák kitűnő hatása bebizonyítható. Évtizedek óta örövendek e pilulák a legnagyobb elterjedésnek és kevés család van, a hol e kitűnő háziszor hiányoznék. Mint háziszor sok orvos ajánlotta már és ajánlja, különösen mindezen bajok ellen, melyek: az epeömlés, májbajok, bélgyengülés, székrekedés, rossz emésztés, szélszorulás, vértolulás, hámrhoidok (aranyér), stb.

Vértisztító hatásánál fogva különösen jó hatása van a vérszegénységnek is és az ebből származó bajoknak mint: sápadtság, ideges főfájás és a többiek. E vértisztító pilulák fájdalom nélkül hatnak, úgy hogy a leggyengébb szervezetűek, gyermekek is minden aggodalom nélkül használhatják.

E „vértisztító pilulák“ egyedül és mint valódiak **PSERHOFER J. gyógyszerárban kaphatók: „zum gold. Reichsapfel“ J. PSERHOFER, Singer-asse Nr. 15. Wien** és egy doboz 15 drb pilulával csak **1 kr. o. é.** Hat doboz **1 frt 5 kr.** A pénz előzetes beküldése esetén portómentesen küldve hat doboz **1 frt 25 kr.** 3 csomag (18 doboz) **3 frt 35 kr.** 4 csomag **4 frt 40 kr.** 5 csomag **5 frt 20 kr.** 10 csomag **9 frt 20 kr.** Egy csomagnál kevesebb nem küldetik.

NB. Nagy elterjedtségük miatt e pilulákat különböző név alatt és alakban hamisítják: tehát kéretek kizárólag **PSERHOFER J. „vértisztító pilulák“** kéri, mert csak azok a valódiak, melyek használati utasítása **PSERHOFER J.** névvel vannak ellátva, és minden egyes csomag tetején **vörös betűkkel** ezen név látható.

Azon számtalan köszönő iratok közül, melyeket e pilulák használói a legkülönfélébb és legsúlyosabb betegségeik elmúlása után hozzánk intéztek, csak néhányat említnék fel azon megjegyzéssel, hogy a kik használták, másoknak is ajánlják.

Köln, 1893. április 30.

Igen tisztelt Pserhofer ur!
Legyen olyan jó, küldjön ismét utánvétellel 15 csomagot az ön felülmúlhatatlan vértisztító piluláiból. Együttal hálás köszönetem fejezem ki önnek csodálatos piluláit.

Tisztelettel
Pawlistik Ferencz, Lindenthal.

Hrasche, Flödnik mellett, 1887. szept. 12.

Igen tisztelt uram!

Isten akarta, hogy az ön pilulái kezemhez jussanak s ebből kifolyólag irhatom önnek a következőket: Gyermekegységben levén meghűtem, úgy hogy dolgaimat többé képtelen voltam végezni s biztosan meghaltam volna, ha az ön csodálatos pilulái nem mentettek volna meg. Isten ezerszeres áldása legyen ezért önön. Tudom, hogy az ön pilulái tökéletesen helyre állítják egészségem, hogy másoknak is visszaadják az egészségét.

Kniffcz Teréz.

Bécsújhely, 1887. decz. 9.

Nagyon tisztelt uram!

Förri köszönetet mondok önnek 60 éves nagynénem nevében, ki öt évig chronikus gyomorhajban és vizkóróságban szenvedett. Az élet már igazán kin volt rá néve és már azt hitte, hogy vége van. Véletlenül kapott egy csomagot, az ön kitűnő vértisztító-piluláiból és hosszabb használat után ez meggyógyította.

Tisztelettel
Weinzettel Józefa.

Eichengraramt, Gfohl 1889. márcz 27.

Tisztelt uram!

Mivel teljesen meg vagyok elégedve az ön piluláival, ismételve kérek 4 csomagot az ön igazán hasznos és kitűnő piluláiból. Nem

tudom eléggé kifejezni legnagyobb elismerésemet a pilulák jóságá miatt. És ezeket a hol csak tehetem, ajánlani fogom a legmelegebben minden szenvedőnek. S ezennel felhatalmazom önt, hogy ezen köszönet-nyilvánításomat bárki előtt kinyilváníthassa.

Teljes tisztelettel
Hahn Ignác.

Gotschdorf, Kolbach mellett, oszt. Szilázia, 1886. okt. 8.

Tisztelt uram!

szívesebben kérem, hogy nekem Általános vértisztító labdacsalból egy 6 dobozról álló csomagot küldjön. Csak csodálatos piluláinak köszönhetem, hogy gyomorhajomtól, mely öt évet kínozott megszabadultam. Soha sem fogom nélkülözni ezen pilulákat s egyúttal mélyen tisztelt uraságodnak meleg köszönetem met fejezem ki.

Legmélyebb tisztelettel
Zwickli Anna.

Bernhardi alpesi növény-liquor, W. O. Bernhard. Bregau Z. Egy üveg ára 2 frt 60 kr., egy fél üveg 1 frt 40 kr., egy negyed üveg 70 kr.

Amerikai köszvénykenőcs legjobb szer minden köszvényes és csuzos bajoknál: gerinczagy bántalmaknál, inszagatózás Ischias, migrán, nervozus fogfájás, főfájás, fülzaggatózás stb. Egy tégly 1 frt 20 kr.

Pserhofer J. angol csodabalsama 1 üveggel 50 kr.

Fagyás ellen balsam, évek óta ismeretes, mint legbiztosabb szer mindennemű fagyás ellen épen úgy mint rég sebeket stb. 1 tégly 40 kr. Bérmentve 65 kr.

Stoll Kola-Braeparatuma kitűnő erősítő gyomor és izom számára.

Kola Elixir vagy bor, 1 titer 3 frt, fél liter 1 frt 60 kr., egy negyed liter 85 kr.

Pserhofer J. Golva-Balsam, nélkülözhetetlen szer a vastag nyak ellen. 1 üveggel 46 kr. Bérmentve 65 kr.

Ezen itt említett szeren kívül még az összes osztárk és magyar újságokban hirdett bel- és külföldi orvosi specialitások raktáron tartatnak és a raktáron nem levő szerekről felszólításra kész séggel és legelőbb gondoskodva lesz.

Pserhofer J. gyógyszerára »zum. gold. Rrichsapfel«, Bécs, I. Singerstrasse 15.

Egyedül csak azon pilulák valódiak, melyeknek használati utasítása PSERHOFER J. névalírásával van ellátva és a melynek minden csomagja tetején, ugyan ezen név vörös írással látható.

Védve bélyeg- és mintajegygyel. Utánzás szigoruan büntetve!